

יידישע

פעסטער צייטונג

דיווענס בלאטט זעשינס
דייטשאל האבענמייך
מאנאטן פערטער און פערטער

אויף די זע צייטונג קאנן מאן
יעדעס מאן
פרענוס יעדער

№r. 70, פערצענטער יארהונט. פעסט, מאנאט ב תמוז ה'תרמ"ב. Post, den 19. Juni 1882.

אין געשפרעך.

איך, דער רעדאקטער דיווענס בלאטטעס, וואר
אין דען יארהרען 1867 אינד 1868 מיטארבייטער דעם
פעסטער שוונאל, וועלכעס נאך דאמאלס פאן
לאזאר טעטי הערויסגעגעבען אינד בייא ווארואנדער
געדרוקטע ווארדע, אין דערזעלבן דרוקערייא ער-
שיען דאמאלס דיא פאם גענעראל קלאפאק הע-
רויסגעגעבענע אונארשישע צייטונג: "סאזאניק".
דערען הויפט מיטארבייטער הערר פאן אורוארי
(כירס) וואר, וועלכער זעטעס דערקאטער דעם ערס-
טען אונארשישען בלאטטעס "פעטיש נאפול" אינד
רייכטאנס-דעפוטירטער אונט, דיא וויר צוזאמען
אפטערס פאן יענער דרוקרייא וועהרנער דער נאכט,
איידע דיא דעפעטינע ווארטינער, פערזוינליען מיטטען
"ווארדען וויר מיט אינאנדער בעקאנט, אינד הערר
פאן אורוארי קאם אפטערס מיט מיר אינד איבער
"ידישע אנגעלעגנהייטען אינד איבער דיא נמרא צו
שפרעכען.

איס איך ערעפארטעסטען היער אס קארוא,
(אס אופער דער לאנד) שפאצירען נינג, קאם מיר
הערר פאן אורוארי מיט דעם הויפ ענטגענען. דיא
קאסטען מיר, וויר ערווינט! וויר שפראכען אינטט
פאר אינגעפער 13 יארהען אז פילעס איבער דען
"תלמוד" זאגען דיא מיר נון, וואס האלטען זיא פאן
דיווערס-סיאק-טלאדער בליט-בעשילדרינגעס-גע-
שיכטע אינד פאן דיווען אנשטאטען שטעללען
אינד דעם "תלמוד", וועלכע הערר אנאר איס אונ-
ארשישען רייכטאטע ציירטע? איהרע איפנאבע
ווערע עס, איס דעם "תלמוד" צו בעזיינען דיא
ווען קיין כריסטענ-בליט פיר פסח ברויכען אינד
דיא יענע פאר אנאר ווערען אנשטאטען שטעל-
לען ניכט פארקאסטען?"

ענטשילדרינגען הערר פאן אורוארי: (זאנע
איך) זיא זנד זיא איך אדוואקאט אינד זאלטען
איזא אפטען, דיאס מאן פיר דעם "ניין", פיר דיא
ניכט-פארקאנדענין קיינע בעזיינע ברענגען קאנן
זאל ער עמאר בעזיינען, דיאס ער ניכט שטאד-
לען האט? פיעל ליכטער ווערע דער בעזיינע יענע
ער איבערוויסע נעשטאללען, אס ער זיא דען
דעקסטראל בעזאנענען אין דער עכטס-קיינע-לי-
טע דער זאמען: דיאס, "אי קאנן מאן יא בעזיינען
דיאס "ניכט" קאנן מאן ניכט בעזיינען?"

"אינד וואס זאללען זיא דאס? זאנען?" פראג-
טע הערר פאן אורוארי.

נאנן איפנאפן איך וויל דאס? זיא פיעל
זאנען, דיאס מאן ניכט בעזיינען קאנן, דיאס דיעס
אדער יענעס איס, תלמוד? ניכט פארקאסטע זאל-
לען דאזיענען בעזיינע ברענגען, וועלכע כהויפ-
טען דיא דער נעכרין פאן כריסטענ-בליט פיר
פסח זיא איס תלמוד פארקאסטע, מאן זאלל מיר
דיווע שטעללע אס תלמוד ציינען, אינד דעזיענע-
נע בעקאסטע ניכט נור 1000, זאנערען 10000 דר-
קאטען! איך שטעללע דעמועלען עמאסליכע ביי-
הער דעזיענען "דישען ווערע ציר פערטינג,
אב ער זיא איך נור איינע שפר פאן דעראטינע-
דינען הערויספירען ווערדע! זאנערען דאך איך
דיא ערסטען כריסטען בעשילדרינגען ווארדען, דיא
זיא מענטשנבליט געניטען ציר עראנערינגען אן
דיא זארט איהרעס, ערלאזערס, דיאס דיא ליטענע
איהר טרינגט מיין בליט!"

ניט! זיא האבען רעכט! (זאנען הערר פאן
אורוארי) אבער דיאס האבען זיא מיר נאך ניכט
געאנטווארטעט איס פאן העררן אנאר איפנא-

טען שטעללען איס דעם "תלמוד" קאסטען דיווע
וויקלד פאר?
"יא, איך דער נמרא שפעט אללעס" וואר
מינע קורצע אנטווארט.
"יא, (רופע ער) אינד דאס זאנען זיא זא ווהינג
ווארס דען ניכט? וויסטען זיא הערר פאן
אורוארי, וואס דען אינגעליך דער "תלמוד" איס?
דער "תלמוד" איס געוויסטעמאסטן דיא, וואס
דיא פראטאקאל דעם אונארשישען רייכטאטעס
איס, אללעס, וואס איס אונארשישען רייכטאטע פיר
אינד ווערע נעשפראכען ווירד, איס אס פראטא-
קאל פערצייכענט, דיווע וויכטאנס-פראטא-
קאללע מיסטען נאנן וויכטאטעס ווערדען, איס זיך
אינען קלארען בעררע פאן דען פערקאנדענען
אינד בעשילדרינגען דעם רייכטאטעס צו מאכען, ווער
דיא נור אינגעלע וועלכע הערויספירטע אינד דאס?
עפואס בעזיינען וויל, דער בעפירעט זיך איך
אינעס איהרענע, דענקען זיא זיך נאך 100 יארהען
ווער יעמאר פאן איהרעס בלאטטע נור אנארדיס
הערע הערויסגעהען אינד דאס? בעזיינען זאל-
לען דיא דעם זיא ווען דאך כריסטענ-בליט איך פסח
ברויכען וויל עס אן אנאר אפטעליך אס אי-
נארשישען רייכטאטע נעזאנט! דאביא ווער ער
אבער ניכט ערוועהרען, וואס סאס, שאטשיט אינד
אראני דאנענען נעשפראכען, אינד וואס דער רייכט-
טאן היעריבער איבערהאטען בעשילדרינגען ווערע
דיאס רייכטיג? - ניכט ווארס! - אלזא וועהן
זיא הערר פאן אורוארי דער "תלמוד" נערארס צו
דען מערקווערדיגסטען ליטערארישען דעקאמאלען
דעם יודישען מיסטעס, עס שפיינעלעט זיך אין איהס
אללעס אב, וואס דער יודישע ניכט איס אינעס
ציירינגע פאן 700 יארהען אונטער דען פערשי-
דענסטען צייטשפראטענען אינד עראיניגסטען גע-
דאכט אינד עפערדען האט? דער "תלמוד" איס
גלייכזאם דיא פראטאקאל אללע דעסטען, וואס
דיא יודישען געלעהרשען אס קרוינע איהרע בע-
קאנטען אינד פריינדע נעזאנט אינד נעאיכט, וואס
זיא אין דען האכשילען געלעהרשען אינד געאיפערט
האבען? וועהרנער דעם שיעקליכען ווערעפראג-
נינגען, דיא זיאן דאמאלס שאטטענעפירדען, מאן
פיערליכט דער אינע אדער דער אנדערע יודישע
געלעהרשען אין זיינער רעכטענענען נענען זיינע
ניכט יודישען פיינענע עפואס נעזאנט האבען אבער
דיווע איסערינג איס ניע ציס בעשילדע ערהאבען
ווארדען, וויר האבען 113 געכאטע אינד פערבאטע,
נאך וועלכען אלליין וויר איס האלטען מיסטען,
דיווע זינד נעמליך, אס בייא אונזערעס פערזוינע
צו ברויכען, דיא 113 רייכטאטע-בעשילדעס, דיווע
זינד ליכט וויכטאטעס, זאלל מיר הערר יעמאר
צינען איין געכאט אדער פערבאטע, וועלכעס אין
פערברעכען נענען זינד ניכט ווער עטהאראטע?"
קענען זיא מיר דיווע ציינען?"

"יא, איך קאנן זיא איהנען איס דייטשע איבער-
זעטע פארלענען, אינד נאך מערר! איך האלטע
איהנען זעהר פיעלע שטעללען אס דעם "תלמוד"
פארציינען, איך וועלען ווערע דען אינע געכא-
טען ווירד, איך דען ניכט ווער אלס זיינע ברויער
צו בעראטען אינד איך איס גענענאכער-נע-
רעכטיגשאפט אדער פארטענעניש צו אבען, ווער
אראני זעליכטע האט פיעלע זאלעס שטעללען אס
רייכטאטע איס דעם "תלמוד" ציירטע זאנען זיא
הערר פאן אורוארי! אס איך ציס ערסטעמאל
דיא נעשיכטע דער ווען וויכטאטענען האט ס'זיך
אינע שטעללע אס מיסטען צו פערנען געהארט.

דיווע שטעללע קאנען איך זיא לעזען אין דער גע-
שיכטע דער ווען פאן דער גרען, דאס הייסט עס
נעמליך: אים מאנאטע נאנעמבער 1196, ציר צייט
דער "קרוינע-צייט" דראנגען דיא ווילדען קרוינע-
ר אין דאס וויר אינעס פריערליכען יודישען געלעהר-
טען, נאמעס ר' אלעזר בן יהודה (דאס איז דער
בערימטע ר' אלעזר מרמזא, דער מחבר פאם
"רוקח הגדול") זיא טארטעטען אינטער געזאמער
מיטהאנדלונג זיינע פרויא, וועלכע איהרען מאנ-
אינד איהרע פאמיליע ערנעדרטע זיינע ציירט מאכ-
טע, זיינען זעהן אינד זיינע מיט דעם שאורדיאס
דעם "תלמוד" בעשעפטיגטען שילער פלידערשען
זיינע האבענעליקייטען אינד ליפטען דעם אונגליק-
ליכען מאנע אינד פאטער נור דאס נאכטע לעבען
- אינד דיווער וועלכע פאן דען נאכטע דאס
שרעקליכסטע צו ערדולדען האטען, פערבאט אין
זיינעס נאכער פערפאסטען ווערעקע (רוקח) יענע
אונגעהרליכקייט נענען כריסטען אויף דאס שפרענגעס-
טע, אינד שפראך דיא שפרענגע מאדענע איס: אללע
פאן דען כריסטען ערליטטענען פערפאלגנען אינד
היוואקטישען מיט ערנעבנע צו פראנען אינד ניע-
מאלס אן ראכע צו דענקען! - ניכט עס אינע
עלענע נאכטאטע אינד נערהענע ציירטע אלס
דיווען! אינד נאך עפואס! - ציר צייט דער שרעק-
ליכען ווערעפראגנינגען אין פאלען אינטער כמעל-
ניקען אין דער מיטע דעם 17טען יארהונדערטע
(נור ת"ח) האט אין געזאמער יודישער גע-
לעהרשע נאמעס ר' משה רבקה'ס אין זיינעס
"יעקע יכאר הגולה" (על היושן שפטע ס'מן
"שמ" סעיף ה') פארקלענעט געשיינענען: אויך דער
כעריג אינעס ניכט ווערען איס אויף דאס שפרענגעס-
טע פערבאטען, איך וועלכער זיא איינע ווען
דיא זיא אויף קאסטען דער ניכט ווערען בעזיינע-
טען נאך דאזיען אבער ווערע פערבאטען!
פיעלע אבער, וועלכע איך מיט דען ניכט ווערע
ערהערן האנדעלשען, בלייבען זיך אינד האבען
אין איהרען נאכטאטען אינען נאכען רייכטאטע
צווישנאטען: (זא ליטען: זאן כהנא זאן
לחיות שראתי רבים גדלו והגשרו מן מות
שרטע את איני יהודי ולא העליתי יהודי מנספחים
למטען ולא יהודא איהרעס כהנא רבים אכר קרשי
השן יהודי את מות איני יהודי אכר הששן
גדלו והעליתו והגיתו יתדם לעלילהם)

אבער מיט דען קענטערען קאסטע דאס
וויקלד פאר, דיאס מאן זיא איס נעפאר,
ניכט דעסטען מיסטע אינד זיא דערוועלכען זייט
ענעס איסלעפערן זאלל? פראטע ה'אויוארי.

יא! איך דאס קאסטע פאר! (מירידן זיא
מעלין) אבער דאס איז, וויר נעזאנט, דיא מינע
אינעס איינעלענען, דיא ניכט צום בעשילדע-
האבען אינד נור ווער, וועלשען איך איספערט
ווארדען! יא, זעלכטע דיא פאלקאסטען גערעכ-
טען מאדענע ארטיקלע זינד בייא דען ווען נור
איסערטע זעלשען ציר איספירונג נעזאנט, זאנע
דאך אין "תנאי" פאלגענע ווארדען: "אין זיא
ריכטסאקא, דער אין 70 יארהען מעהר אלס אין
טאדעס ארטיקלע ציר איספירונג נעזאנען לאסט
לאדעט איהן זיך דען מיטעל: - מאדערשע גע-
ריכטס איהן זיך דען וויר אנדערס וואר עס בייא
דען כריסטען? דער נאם-אנקוויטאטע סהאפאס
סאקוויאטאדע אלליין האט 8800 קעטערע אויף
דעם זייטע-הויפט פערברענגען לאסטען, דיא כע-
רויסטען געקערשען, וואס אינד העראטיס יא-
דען סאטציעס זיא פאם קאווער זעסטער אין

ערוויקעט זיך
צווישען זיי
דיא ער זיא

דערע סאלראטען, דא אים מיט-סאלראטען געביר-
מיז זינד. עס מ'שעט דאס דאסער דאס פ'רמטוינג און
דאס עסטרע פ'לעיליכט אונטער דען סאלראטען
אינגע געליבטען האט, וויסענליך און דאס פ'ר-
שמעקט אין קאשוי אוןהאלט, דער שטאדטהויפט-
מאן האט דאס דאסער אלע דעגען סאלראטען דא
דאך דאס פ'רשטאונדע מערען פ'רזאנליך קעג-
ן. פ'רדראט, דא זאמטן פ'רזענדע אים:
עסטער שאלמאטי אים אונטערפ'ר 14 יארע
אלט; זי וואר דאסער זעהר סאליר, אונטער לעבט
דא אינגעצאנען, און זי וואר אים דאס נאכט
הוינטויאגט. עס איז דורכאויס ניט אונטערטוען
דאס דאס פ'רשטאונדען בערייט אונטער און
לעבעס פ'רזעהלען העסטע, דא זי נאך פאסט
קינד וואר, דאס זעהט אלע דאס בודער אלע
פ'רזוכט, אים דען פאל פון מיט-סאלראטען אים-
צוועלענען, גענליך אינגע ערפאל: בליבען.
וויצט אים נירעדראו עסעלדעט, וואר, זינד דער
אונטערטוען אונטערטוען פ'רזענדע אונטער דער
וויצע-שטאטט-אונטערטוען יעצט מיט דעם אונטער
דעם ענינגסטע דער פ'רזענדע אונטער מיט
דער פ'רעסטע אונטער דער וויסענליך אונטער
אונטערטוען בעשענטיג. דא וואר: אונטערטוען
קליין ווארע און דען בערייטען און נירעדראו
אונטערלעבען דאס און דאס מ'שעט דעם פ'ר-
שטאונדען מערען מערען געלאנגט שיבען, און
וועלכעס אונטערטוען וואר, דא זי זעהט דעם פ'ר-
שטאונדען מערען זינד בעפענט - האט זיך
אלס אינגע בראכע אונטער-פ'רזענדע ענינגען דען
דעם אינגע פ'רזענדע האט דען אים ברייען
בעצייכענען קעללע דעם שאנדיגסטעס אונטער
אונטערטוען, שטייט זימיט אונטערטוען אלע-
סען, אינגע דען ליבעס און פ'רזענדע
(דעבענאחט) דער אינגע פ'רזענדע מיט
און ערלויב, שרייבט אונטער אינגע פ'רזענדע אונטער
מ'רשט אינגע זינד דען נאכט פאסט 11 טעג אינגע
12 טעג ענינגען אונטערטוען אונטערטוען אינגע סטע
מיט ספרים אונטער זעהר פ'רזענדע ענינגען אונטער
טעלעס קענטען קודש-דערמאל אונטער מיין אינגע
אלטער טעלע, ביא דער ענינגען ענינגען אי-
נגע שפי דענען געשטעלען זאכען מיטען מאן
מי דעם זאפארט נעט טעשען.

דאס נאכט

זיט שלום אונטערטוען געראטען
זיין דען אונטערטוען דעם ערשטעס ווערען מי-
ניטער-פ'רזענדע מיט און אונטערטוען דער
אונטערטוען זינגען אלע לאנדעס בעראדער-
ריכטע און ווארען דער דענעלען מיטשולדען;
עס איז ניט אונטערטוען, דאס אינגע נע-
וויסענליך מענשען זינגע אונטערטוען נאכט, יע-
דאס דא אים פ'רזענדע פ'רזענדע זינגע זי-
מאכענדיג און אונטערטוען טעשענדיגסען און
אונטערטוען, זי וואר זינגען פ'רזענדע וועלכע און
פאלגע דעם בודהען ניט אינגענדיגעטען, זי דען

גענענטאנד אינגער געריכטליכען אונטערטוען
בילדענען פ'רשטאונדע דעם מיט-סאלראטע
מערען אינגע ערשטע אונטערטוען דאס
מערען פאלען דען ערשטע אונטערטוען זינד פ'ר-
אינגע זינגען דען זינגען, זא וואר זינד פ'ר-
דער גענענטליכען רוח אונטערטוען בעשענען
ווערען. עס איז דער גענענטליכען בעציי-
דער ניטערטוען דעם אונטערטוען פאלקעס, דאס
עס ביז יעצט צו קיינען אונטערטוען גענען דא
זינגען קאס, אונטער דא אונטערטוען בעשענען
גענענטליכען אונטערטוען אונטערטוען דער אונטער-
קענטע, זא ב'ן אונטערטוען, דאס דערטוען
העטענדיגען קיינען פילע אונטערטוען פ'רזע-
נדיגן! - דאס אונטערטוען דעם ליכטליכען אונטער
שטארקע דער אונטערטוען אונטערטוען פאלקע-
קראכטע דורך דערטוען גענענטליכען העט-
ענינגען ניט אונטערטוען גענענטליכען עראכטע
און עס טראכטע אלע מינגע פאטריאטישע אונטער-
אונטערטוען פאלקט, דא אונטערטוען דער בע-
האדען אונטער דא אונטערטוען אונטערטוען
דאס און אונטערטוען אונטערטוען גענענען קא-
הייט געליבען אונטערטוען בודענדיגען צו אונטער-
גענענטליכען גלעק בליבען, אונטער דא גענע-
טע ענינגען פאלען אונטערטוען פאלקע אונטער-
לע - נאך אלע דעם פ'רזענדע אונטערטוען
דען אונטערטוען שטינגען צו דערטוען, דאס אלע
דערטוען רוחע-שטארקע פ'רזענדע מיט דער
פאלקע אונטערטוען פ'רזענדע ווערען.
פאלקע אונטערטוען אונטערטוען אונטערטוען
בעראדען אונטערטוען ווערען, יעדע ווערענע-
ענינגען אונטערטוען דעם פ'רזענדען, זא
דענען אונטערטוען אונטערטוען מיט אונטער-
פ'רזען פ'רזענדע אונטערטוען דעם רוחע פ'רזענ-
ווארמליך געמאכט ווערען! פאלען יעדער מינדע-
טען רענינגע דער רוחע-שטארקע אונטערטוען אונטער-
דען בעראדען בערייכעט ווערען, דאס איז דענע
אונטערטוען אונטערטוען אונטערטוען דער
העטענדיגען אלע אונטערטוען דער שטערענטען
גענענטליכען בעשענטיג דא אונטערטוען מא-
דענען זאפארט און אונטערטוען געמאכט אונטער-
זינגען דאס בערענדיגען פאלקע אונטער-
זינגען אונטערטוען גענענטליכען שטארקע זאפארט
אלע אונטערטוען זינגענען אונטערטוען בערא-
דען דאס צו אכטען, און דא אונטערטוען
אונטערטוען אונטערטוען אונטערטוען פאלקע-
פאלקע פ'רזענדע ערפאלען, דאס אונטערטוען
אונטערטוען גענענטליכען אונטערטוען פאלקע-
גענינגע דער לאנדעס-בעראדען גענענטליכען זינד
און ערשטליכע און דענען דאס גענענטליכען אונטער-
געינגע אונטערטוען זינגען ווערענדיגען דע-
דען אונטערטוען דעם העטענדיגען זינגען פ'רזענדע
ווערען אונטערטוען דעם שטינגענטען פ'רזענדיגען זינגע-
דען און האפען, דאס דא דעם גענענטליכען אונטער-
דא ווערענדיגען דעם פ'רזענדע אונטער דעם אינגע-

הוטעס אונטער דאס רוחע דער בודענדיגען אונטער-
דעם פאלקע אונטערטוען אונטערטוען דעם קראכט-
הען אונטערטוען אונטערטוען דער רעליגיאן גע-
ווארען, אונטער דאס אונטערטוען אונטערטוען דער
לעבענדיגען וואר, דאס און דעם פ'רזענדע קאנטינט-
ציאנעלען אונטערטוען אונטערטוען אונטערטוען פ'רזענ-
פאלקע אונטערטוען זינגען - מיט.
אונטערטוען דעם אונטערטוען אונטערטוען אונטער-
ניטערטוען פ'רזענדע רופען וואר אים אינגענטען
העטענדיגען: עלינגען מיט!
= אים צו געלעד, וואר און זינגען פ'רזענדע
געטעלדען: בעשענטיג זיך אונטער נעט!

פ'רזענדע - ל' ו' נ' ע'

ביא דער אום, 15 יוני 1882 פאלקע אונטערטוען
זינגען פ'רזענדע דעם היסטערישען מיט 20000 נול
אונטערטוען 22 33 - אונטער דער 2 טע טרעפער מיט
1000 נול. אונטערטוען 35228, פ'רזענדע גענויגען: יע 200
נילדען נ' 17790 21171 18001 17922 480.50, יע 100
נילדען נ' 3607 7218 12017 14458 14918
27071 31951 37191 37350 40855 41819
42956 43980 אונטער 43802

געשעפטע בעריכט

ניטען יאר - געשעפט. פאלען ווייזען וואר
ניטערטוען נענען געראכט, דער ערשטע וואר
ניטערטוען ווארדען טעמיוסט.
8000 ענינגען 77,8 סילע 12,55
111,1 סילע 400 טעמיוסט 76,8 ק' 13,20 נול. 100 טעמיוסט 76
קילע 1295 נול. 100 טעמיוסט 73,8 קילע 1212,4 נול. 1200
1755 ט' 12,65 נול. 1300 טעמיוסט 73,7 ק' 12,50 נול. -
(אלעס מיט 100 קילע.)
ק' 111,1 7,90 - 7,50 נול.
ה 8 א ע 7,60 - 7,70 נול.
סעטער פ'רזענדע פ'רזענדע פ'רזענדע, ביא דען
אום 15 טעג, זינגען א פ'רזענדע אונטערטוען וואכע-
מאכענע ווארדען 1065 טעמיוסט נאכט אונטער 648 קלינגע פ'ר-
זע אונטערטוען געמאכט, הויפאלען ווארדען פ'רזענדע:
29 טעמיוסט יע ע יע יע יע פ'רזענדע פאלען 85 - 119
נילדען 1002 אונטערטוען פאלען פאלען 200 332 נול,
566 קילע דאס פאלען פאלען 150 - 274 נול. 225 טעמיוסט
דאס טעמיוסט פאלען 70 - 150 נול. 294 טעמיוסט ניטערטוען דאס פאלען
154 - 204 נול. 608 טעמיוסט קענען, דאס טעמיוסט פאלען 13
11 - 34 נול. 10 טעמיוסט טעמיוסט דאס פאלען 6 - 6 נול.
פ'רזענדע מיט 100 קילע: אונטערטוען פאלען 52 - 53 נול;
קילע פאלען 50 - 53 נול. קארט פאלען 55 - 64 נול
ניטערטוען 49 - 50 נול.

פאלען אונטערטוען פאלען 14 יוני 1882.
32 37 89 48 23
70 40 76 61 3
49 6 36 10 73
פאלען אונטערטוען פאלען: מאר ב' יוני

פ'רזענדע אונטערטוען פ'רזענדע-טאבעלע

פ'רזענדע ווייזען	קוואנטע 100 קוואנטע	טעם	קוואנטע 100 קוואנטע	פ'רזענדע	טעם	קוואנטע 100 קוואנטע	פ'רזענדע
11.65 - 11.65	74	11.70 - 11.70	76	11.80 - 11.80	76	11.95 - 12.05	77
12.10 - 12.20	78	12.25 - 12.35	79	12.40 - 12.50	76	12.55 - 12.65	77
12.70 - 12.75	78	12.80 - 12.90	78	12.95 - 13.05	78	13.10 - 13.20	79
13.25 - 13.35	74	13.40 - 13.50	76	13.55 - 13.65	77	13.70 - 13.80	78
13.85 - 13.95	79	14.00 - 14.10	80	14.15 - 14.25	74	14.30 - 14.40	75
14.45 - 14.55	75	14.60 - 14.70	76	14.75 - 14.85	76	14.90 - 15.00	77
15.05 - 15.15	77	15.20 - 15.30	78	15.35 - 15.45	78	15.50 - 15.60	79
15.65 - 15.75	74	15.80 - 15.90	75	15.95 - 16.05	76	16.10 - 16.20	77
16.25 - 16.35	78	16.40 - 16.50	79	16.55 - 16.65	80	16.70 - 16.80	81
16.85 - 16.95	82	17.00 - 17.10	83	17.15 - 17.25	84	17.30 - 17.40	85
17.45 - 17.55	86	17.60 - 17.70	87	17.75 - 17.85	88	17.90 - 18.00	89
18.05 - 18.15	90	18.20 - 18.30	91	18.35 - 18.45	92	18.50 - 18.60	93
18.65 - 18.75	94	18.80 - 18.90	95	18.95 - 19.05	96	19.10 - 19.20	97
19.25 - 19.35	98	19.40 - 19.50	99	19.55 - 19.65	100	19.70 - 19.80	101
19.85 - 19.95	102	20.00 - 20.10	103	20.15 - 20.25	104	20.30 - 20.40	105
20.45 - 20.55	106	20.60 - 20.70	107	20.75 - 20.85	108	20.90 - 21.00	109
21.05 - 21.15	110	21.20 - 21.30	111	21.35 - 21.45	112	21.50 - 21.60	113
21.65 - 21.75	114	21.80 - 21.90	115	21.95 - 22.05	116	22.10 - 22.20	117
22.25 - 22.35	118	22.40 - 22.50	119	22.55 - 22.65	120	22.70 - 22.80	121
22.85 - 22.95	122	23.00 - 23.10	123	23.15 - 23.25	124	23.30 - 23.40	125
23.45 - 23.55	126	23.60 - 23.70	127	23.75 - 23.85	128	23.90 - 24.00	129
24.05 - 24.15	130	24.20 - 24.30	131	24.35 - 24.45	132	24.50 - 24.60	133
24.65 - 24.75	134	24.80 - 24.90	135	24.95 - 25.05	136	25.10 - 25.20	137
25.25 - 25.35	138	25.40 - 25.50	139	25.55 - 25.65	140	25.70 - 25.80	141
25.85 - 25.95	142	26.00 - 26.10	143	26.15 - 26.25	144	26.30 - 26.40	145
26.45 - 26.55	146	26.60 - 26.70	147	26.75 - 26.85	148	26.90 - 27.00	149
27.05 - 27.15	150	27.20 - 27.30	151	27.35 - 27.45	152	27.50 - 27.60	153
27.65 - 27.75	154	27.80 - 27.90	155	27.95 - 28.05	156	28.10 - 28.20	157
28.25 - 28.35	158	28.40 - 28.50	159	28.55 - 28.65	160	28.70 - 28.80	161
28.85 - 28.95	162	29.00 - 29.10	163	29.15 - 29.25	164	29.30 - 29.40	165
29.45 - 29.55	166	29.60 - 29.70	167	29.75 - 29.85	168	29.90 - 30.00	169
30.05 - 30.15	170	30.20 - 30.30	171	30.35 - 30.45	172	30.50 - 30.60	173
30.65 - 30.75	174	30.80 - 30.90	175	30.95 - 31.05	176	31.10 - 31.20	177
31.25 - 31.35	178	31.40 - 31.50	179	31.55 - 31.65	180	31.70 - 31.80	181
31.85 - 31.95	182	32.00 - 32.10	183	32.15 - 32.25	184	32.30 - 32.40	185
32.45 - 32.55	186	32.60 - 32.70	187	32.75 - 32.85	188	32.90 - 33.00	189
33.05 - 33.15	190	33.20 - 33.30	191	33.35 - 33.45	192	33.50 - 33.60	193
33.65 - 33.75	194	33.80 - 33.90	195	33.95 - 34.05	196	34.10 - 34.20	197
34.25 - 34.35	198	34.40 - 34.50	199	34.55 - 34.65	200	34.70 - 34.80	201
34.85 - 34.95	202	35.00 - 35.10	203	35.15 - 35.25	204	35.30 - 35.40	205
35.45 - 35.55	206	35.60 - 35.70	207	35.75 - 35.85	208	35.90 - 36.00	209
36.05 - 36.15	210	36.20 - 36.30	211	36.35 - 36.45	212	36.50 - 36.60	213
36.65 - 36.75	214	36.80 - 36.90	215	36.95 - 37.05	216	37.10 - 37.20	217
37.25 - 37.35	218	37.40 - 37.50	219	37.55 - 37.65	220	37.70 - 37.80	221
37.85 - 37.95	222	38.00 - 38.10	223	38.15 - 38.25	224	38.30 - 38.40	225
38.45 - 38.55	226	38.60 - 38.70	227	38.75 - 38.85	228	38.90 - 39.00	229
39.05 - 39.15	230	39.20 - 39.30	231	39.35 - 39.45	232	39.50 - 39.60	233
39.65 - 39.75	234	39.80 - 39.90	235	39.95 - 40.05	236	40.10 - 40.20	237
40.25 - 40.35	238	40.40 - 40.50	239	40.55 - 40.65	240	40.70 - 40.80	241
40.85 - 40.95	242	41.00 - 41.10	243	41.15 - 41.25	244	41.30 - 41.40	245
41.45 - 41.55	246	41.60 - 41.70	247	41.75 - 41.85	248	41.90 - 42.00	249
42.05 - 42.15	250	42.20 - 42.30	251	42.35 - 42.45	252	42.50 - 42.60	253
42.65 - 42.75	254	42.80 - 42.90	255	42.95 - 43.05	256	43.10 - 43.20	257
43.25 - 43.35	258	43.40 - 43.50	259	43.55 - 43.65	260	43.70 - 43.80	261
43.85 - 43.95	262	44.00 - 44.10	263	44.15 - 44.25	264	44.30 - 44.40	265
44.45 - 44.55	266	44.60 - 44.70	267	44.75 - 44.85	268	44.90 - 45.00	269
45.05 - 45.15	270	45.20 - 45.30	271	45.35 - 45.45	272	45.50 - 45.60	273
45.65 - 45.75	274	45.80 - 45.90	275	45.95 - 46.05	276	46.10 - 46.20	277
46.25 - 46.35	278	46.40 - 46.50	279	46.55 - 46.65	280	46.70 - 46.80	281
46.85 - 46.95	282	47.00 - 47.10	283	47.15 - 47.25	284	47.30 - 47.40	285
47.45 - 47.55	286	47.60 - 47.70	287	47.75 - 47.85	288	47.90 - 48.00	289
48.05 - 48.15	290	48.20 - 48.30	291	48.35 - 48.45	292	48.50 - 48.60	293
48.65 - 48.75	294	48.80 - 48.90	295	48.95 - 49.05	296	49.10 - 49.20	297
49.25 - 49.35	298	49.40 - 49.50	299	49.55 - 49.65	300	49.70 - 49.80	301
49.85 - 49.95	302	50.00 - 50.10	303	50.15 - 50.25	304	50.30 - 50.40	305
50.45 - 50.55	306	50.60 - 50.70	307	50.75 - 50.85	308	50.90 - 51.00	309
51.05 - 51.15	310	51.20 - 51.30	311	51.35 - 51.45	312	51.50 - 51.60	313
51.65 - 51.75	314	51.80 - 51.90	315	51.95 - 52.05	316	52.10 - 52.20	317
52.25 - 52.35	318	52.40 - 52.50	319	52.55 - 52.65	320	52.70 - 52.80	321
52.85 - 52.95	322	53.00					

הימים נעלישע האטמען, אויף דעם שייטע-הייפן
פערבראנט — אינד ווערענד דער בלוט-האכצייט
אין פארן אים יארע 1872 זיארדען טווענע אינד
טווענדע דער רעפארמיטען הייסמען פאר דען
קאמפאניענער נעידע-געזעלשאפט — זינד וואס
דיא אלטיגענער געזעלשאפט געבנער דעם
פארשטייט צו עהלעשען, אינד זינד דא זאמען: דאס-גע-
זעמן דער זינד איז פארזיגליכער אלס דאס-גע-
זעמן דער הייסמען, ווארדע אהנען פאם פאסע-
טע דער פערזענליכע-קריגע ערקלערט. אס 22-טען
יולי 1879 ערשטערמען דיא אנהענגער דעם פאסע-
טעס דיא פראנצויזישע שטאדט בעניעה, ווא זיך
דיא מיטטע אלטיגענער איינפליסען, אינד שלאב-
טעמען אלע איינזאמען זינדע איינזאמען אס.
גענען 20000 מענטשען זינד זינען קעסעצירט
דיא ערשטע דעם שווערעס איינזאמען: — יא
זעלבסט פראטעס, רעכט גלייבן קאמפארקען
זיארדען דיא ניכט פערשאפט — אינד אים מאן דיא
דען אנפירער דער פאסעטליכען אטמען פראטעס:
ווא מאן דאך דיא קעסעציר פאר דען פראטעסן
קאמפארקען הערטיש קענען זאלן? — דיא דיעק
ער: — שטאנעט זיך צו: נאכט זעלבס זינד דיא
זינען שאן הערטיש קענען?

דיא האבען פאלקראמען רעכט (זאנעט היע-
הייף הערד פאר ארוואנד, אינד איך ווערע דאס
פאר אוהנען זאנאנט ביא ניכטעלער, פאסעציר
געלענענדיש אי מינעם בלאטעט, פעטיט נאפליי-
פערקאפעטליכען.

פערשידענע נייאנקייטען.

* (רױכט ינגער בעשלוס דעם
לעמענע רינגער הילפס-קאמיטעט)
בעקאנטליך האבען דיא הייליגע-קאמיטעט אין לאנד-
דאן בערלין איר זינד דען געדראפען איינע-
פעלעשע דאס נידעריקע, אריינפארמיטען פליכט-
לינגע אים רוסלאנד נאך אטעריקא מאנאפארטירט
ווערדען מאנען ווייל ניד זאלטע אים שטארק זינד
אין איהרע נייע היימלאנד זיך איינע ארדענטליכע
קעמפארטען צו גינגען, דיא אלטע איד-
לייטע מיטטען דאדער איינזעקווייטען בלייבען.
דיא קאמען נאך בראדן אין דער נישען האפעניג
דאס מאן דיא אלטען לייטע פאר היע אביע-
האטערן נאך אטעריקא שיקען ווערע ווערענד
זיא זימענס דעם לעמבערגער הייליגע-קאמיטעט,
וועלכע בעקאנטליך שאן זינד זאבען אין בראד-
וויילט, דיא קאלטע ערקלערען עדהעלטען: פיר
אייך ניכט עס קיינע הייליגע דיא קאמיטעט אין

לאנדאן אינד אין בערלין שיקען אונס דאס נעלד
ניר אינטער דער בערינגען דאס ווי מיש דעמול-
בען נעווען, אריינפארמיטען, ניכט אבער איך
אלטע שיאכט פערזאנען נאך אטעריקא מאנא-
פארטירען זאללען? — מאן קאנן זיך דיא פער-
צוייפעלעך לאנג דיעזע אויטווארליכען לייטע לייכט
דענקען. — נון האט זיך זאכט אבער ערעכט איינע
נאנין אנדערע ווערונג נעקאממען, זאנאהל מיט-
טערדערדענס מאאפלע אין ווייץ, אלס דער נא-
לייזישע שטאטשטאטער גראף אטעריקא אין לעם-
בערג האבען א ווערדעוואלד פאר וואניש געאיי-
טערט דאס דיא רוישטידעשען פליכטלינגען נעלל-
דען בארען נאלייזענס הייסען מאנען: פערנער דאס
אויך פיר דיא פארשטיאפונג דער ראטען אינד שיא-
בען פערזאנען נעוואנט דיעזע ווערען דיעזע דעם-
עסעטערייטען שטאטען ניכט צור לאסט פאל-
לען: יא אין לעמבערגער צייט האבען אויך דיא-
יעניגען, וועלכע צו ניכטען דער רוישען ווערען
נאכטען מיטטען שטענדערען איהרע איינזע-
דענדישע דאריבער איינזענדערען, דאס דיעזע געל-
דער ניד פיר דיא נעווען אינד אריינשטע-פערדיגען
פערזאנען פערזענדען ווערדען, ווערענע געדאנע
דיא אלטען אינד זיבאכען לייטע, יא דאך אס
מיטטען אויף זאלבע הייליגע אנטווערען זינד,
גענעלד אונזעריקייטען בלייבען, דיעזע ווערע-
שאפט אונזערע ניכטען זאללען נאך פארשטא-
ווערדען, איינע געשטענדערע לעמעטע פאם 16-טען
דייענס עטערט דען אויך פאלענדענס: דאס
היינע הייליגע-קאמיטעט האט אין זינער הייסען
זייענען פאלענדערע בעשליסען נעפאסט: (1) נאכ-
דעם דיא שטענדער דער איינזע-שטענענס-געלדער
פיר דיא רוישען ווערע דאמיט ניכט איינפער-
שאנדען זינד, אויך דיעזע מיטטען ניד צו ניכטען
דער נעווען אינד אריינשטע-פערדיגען פערזאנען
פערזענדען ווערדען, ווא אלטען אינד זיבאכען
לייטע אבער איינזעקווייטען בלייבען זאללען;
נאכדעם פערנער אויך דיא ווערונג איהר
היינען דאס אויך דיא אלטען, שיאכען פערזאנען,
ווא איך דיא רוישען אינד געדער דאס געכעט
נאלייזענס זא ראש אלס מאנדל פערלאסטען מא-
גען — זא זינד דיא קאמיטעט אין לאנדאן אינד
בערלין איינפארמיטען, דאס זיך זינד דאך ניד
שטאטטען, דאס ווי אויך אלטע אינד שיאכע
פליכטלינגען ווא הייליגען רוישען אינד היינער נאך
אטעריקא שיקען זאללען דיא קאמיטעט ניכט היע-
היינען ווייליגען, זיך לענען ווי אללע איינזע-
אלס מיטטערדער דעם לעמבערגער קאמיטעט זאנ-
לייך געדער: — דאס איז איינע, (2) נייע פליכט-
לינגען, דיא אים רוסלאנד הערטיש קאמיטעט, ווער-
דען ניכט עס מיער צו ווייזע-בעפארדערונג איי-
ענס, ערבליכע ער איינען איהם בעקאנטען זינען מאנען,
דער איהם ענטווערען.
עס וואר לארענצא,
נון זינד איהר שאן אים סאלאנד צוויקל הייען
איהם ארוואנד היינערלעך ענטווערען, אינד וואס האט איהר
דאס ערציעלען?
לארענצא העצעהלשע איהם זיין אבעניטען אין
סאלאנד, וועלכע בעיינעם אונזערען לענען ביו איה זיין
געגען אינס שפיטאל בעקאנטען איהם — נון לאסטען ווי
דא דען לארענצא ווייטער ערציעלען:
אייך זינד נוך (זאנעט לארענצא) סייען ביינס אין
דעם נאכטען סאלענדער שפיטאל אויפנומען, דענקען איך
דען איינער זייע דעם קראנקעוועיזע פאן 16,000 אלקערא-
קראנקען בעקאנקענע, דיא בירדען געדארפן צויעסע-ווערען
דער האללע צור רעכטען אינד לינגען בעקאנטע אונד פאלל-
נעפארטען מיט פערזעכטאכענען אידען מיט ליכטאכען;
דיא אויף שפראך אידען דעקען היינעטערשען לינגען
היער זינען דיא באקרייא-בעקאנטען איהם יעדעס מענטשליכע
שטייליד אונד נאפיהל, אויסען איהר דאס הייער דיא שווערע
עכטאכטע-פאללען אלס מיטטען איהם, וואס איהם
פאר וועס דיא ארבעטן זינללינגען, וועלכע איהרע מיטטע
פערלארען, דאס נעווען ווערדען? — פאר עינען אין
ועלשענס שייטעל איינזשען דיעזע איינזענס וואר עס,
דייעזע זאלשען שווערע צו פערזאכען, ווא ווא איבער
דייענס אידען זינענס זינללינגען אויפנעם אונד רויזען שפא-
דען אום איהן צו זינען, ווא דיעזע שווערע, ווא רויך
וואקסען פליכען געפאירען, אויף קינדען-
נעוויץ הערטישליכע געפאירען דעם ווערונג קונט שטייל-
לד אויף דער שטאטען, דיא לופט
אינענס סארגען בלייבען צום ערם-
וואקסען ווערען אין פוישער ווינד.
ף זינען שוואכען פיסען ווייטער בע-

פאלליעמאן. העררשער אונד פאלק. (עס פארשטענען.)

פערזאנלעכע צענעטעס קאמיטעל.
קום האטען איהנע דען סאלאט פערלאסטען,
אלס ארוואנד ווא איין נייאנעקווערע מאנען ווערע ער-
וואכט, דאס פליכע האפטע אויך פערלאסטען, אינד אס-
גלייך ער זיך וער שוואך פוהלשע, ווא וואר דאך דיא ני-
סאחר פארזאכער אונד זיין לעבען בעטענעטע.

אלס ארוואנד אים אונד נאך צום פאללען בעוואוסט-
זיין קאם, זאח ער זיך נאכטען שלאפעטיער אום, ער
וואכטע ניכט, ווא ער היינעקאפען: יא, ער רייט וואנד
נאך איהנע, דא עס איהם אים מוויטע פארקאס, אלס ווערע
איהנע אן זינענס בעטעטע נעמעסען.

ארוואנד שטארד פאם בעטעטע אויף ער וואונדערטע זיך
אביע זינען שווערע: דאך רוכט ער זיך: עס וואר אין
לייכטעס פליכע, אום דאס ער זיך ניכט ווייטער צו קום-
סערן האבען, אינד נון ווייטער געווען קאנענע נאכדעם ער
זיך נאך געוואשען, פוהלשע ער זיך ווערע ערשייטע אונד
ניכט בעלעכט; ער צאן זינען קליידער, דיא געבען איהם אין
וואונדער... לינגען, אן אונד פערליכע דען סאלאט,
יא וועט צו מאנען!

לד אויף דער שטאטען, דיא לופט
אינענס סארגען בלייבען צום ערם-
וואקסען ווערען אין פוישער ווינד.
ף זינען שוואכען פיסען ווייטער בע-

נעקאממען, זאנערען אין איהרע אלטע היימלאנד צו-
רופען שיקען יא דיא בעקאנטען ניכט איינמאל דיא
נאטהענען פערזען ער ריידען, ווא ניד הויך איין
זאנד פליכטלינגען פערפארטען, דער ווייטער ציגען
פארן פליכטלינגען פערהינדערט ווערדען קאנען, ווענען
דיא ניכט ניד ניכט נאך אטעריקא געשיקט ווער-
דען, זאנערען אויך קיינען העללעך צו איהרער רי-
הייזע נאך רוסלאנד פערהעלטען: (3) דיא מיהנס-
פארטירונג דער בעייטעס זיך אין נאלייזען איי-
האלטענדען פליכטלינגען איז דורכעקט פאר בראד-
וויילט צו בעווערשטעללען, הייער האט מאן אין
דעם בערג דיא אריינשטע-פערדיגען ווערען לייטע נאך איי-
מאל איינזעקווייטען מיטטען, זאס מיט פיער מיהע
אונד פערזען פערברען זארי, נענעווערטיגע בעני-
דען זיך אין בראדן נאך פיעלע פליכטלינגען, וועלען
ערהעלטען הייטע (אס 16-טען דיעזענס) 80 פליכט-
לינגע יע 12 רוסעל האנדעלער, אים אין איהרע
היימלאנד צוריקצופערדען, ווערענע דיא איינזעקו-
נאך אטעריקא אונזערען ווערען נייאנעקווערע
פליכטלינגען בלייבען גענעלד איינזעקווייטען.
— אים דיעזען בעשייטען דיעזען ווי, דאס
דאס לעמבערגער הייליגע-קאמיטעט יעדע ווייטערע
אויסוואנדערונג צור רוישען ווערען צו פערהינדערען
זוכט דיא עס יא דייטליך ערקלערט, דאס נייע
פליכטלינגען קיינע האפעניג איהם איינע ווייטער-
בעפארדערען נאך אטעריקא אינד ניכט איהרע איהם
איינע געלדען נאך רוישען אין איהרע אלטע היי-
מאל האבען: דיא בעשייטעט זינד עטויאס הארט,
מאנדל אירעס, דאס אין פאלען דעם שטארקעס
דעם בארעטען ווערענען אים רוסלאנד געמלד
דעם גראטען אונזערען, דיא ווערענע פאלענע
וויקליך איין ענדע געהטען ווערדען, אין דיעזע
פאלען אבער ווערען דיא ווייטערע אויסוואנדערונג
אייך פאר זעלבסט איינזאמען, אים פאסען: הא-
בען דיא ווייטען ווערען איהרע היימלאנד ניכט
פערלאסטען זאללען, זיא ווערען געניגע בלייבען,
זאכאלד מאן זיא ער רויזע לעבען לאסט!

* (דער פרישער רוישען ווערען
אין פיסען (1) פרישע טראף אין אונזער
היימלאנד דער ערשטע רוישע-הייזע פליכט-
לינגע איהם, מאן זאללען איהם פאלענע ניכט גליי-
בען, דאס ער וויקליך צייט היימלאנד קאמען, דא
אין לעמבערגער צייט הייען נאכריכטען איינער-
פאלען, דאס אין פערשידענען גענעריען אונזערען
נעוואנדערען שנאדער, דיא נאך נייע רוסלאנד פאר
זיך ווערענען זיך פאר רוישען פליכטלינגען איינע-
בען, אים זא נאכטען נידווייט הערטישליכען צו
קאנען, דער מאנען בעקאנטע זיך דאדער אין דיא
קאנערעס-קאמפארטען, ווא ער הויך זינע שייטען
בעיינען, דאס ער וויקליך ווענען דער פערפארט-
נעמען, ערבליכע ער איינען איהם בעקאנטען זינען מאנען,
דער איהם ענטווערען.
עס וואר לארענצא,
נון זינד איהר שאן אים סאלאנד צוויקל הייען
איהם ארוואנד היינערלעך ענטווערען, אינד וואס האט איהר
דאס ערציעלען?
לארענצא העצעהלשע איהם זיין אבעניטען אין
סאלאנד, וועלכע בעיינעם אונזערען לענען ביו איה זיין
געגען אינס שפיטאל בעקאנטען איהם — נון לאסטען ווי
דא דען לארענצא ווייטער ערציעלען:
אייך זינד נוך (זאנעט לארענצא) סייען ביינס אין
דעם נאכטען סאלענדער שפיטאל אויפנומען, דענקען איך
דען איינער זייע דעם קראנקעוועיזע פאן 16,000 אלקערא-
קראנקען בעקאנקענע, דיא בירדען געדארפן צויעסע-ווערען
דער האללע צור רעכטען אינד לינגען בעקאנטע אונד פאלל-
נעפארטען מיט פערזעכטאכענען אידען מיט ליכטאכען;
דיא אויף שפראך אידען דעקען היינעטערשען לינגען
היער זינען דיא באקרייא-בעקאנטען איהם יעדעס מענטשליכע
שטייליד אונד נאפיהל, אויסען איהר דאס הייער דיא שווערע
עכטאכטע-פאללען אלס מיטטען איהם, וואס איהם
פאר וועס דיא ארבעטן זינללינגען, וועלכע איהרע מיטטע
פערלארען, דאס נעווען ווערדען? — פאר עינען אין
ועלשענס שייטעל איינזשען דיעזע איינזענס וואר עס,
דייעזע זאלשען שווערע צו פערזאכען, ווא ווא איבער
דייענס אידען זינענס זינללינגען אויפנעם אונד רויזען שפא-
דען אום איהן צו זינען, ווא דיעזע שווערע, ווא רויך
וואקסען פליכען געפאירען, אויף קינדען-
נעוויץ הערטישליכע געפאירען דעם ווערונג קונט שטייל-

לד אויף דער שטאטען, דיא לופט
אינענס סארגען בלייבען צום ערם-
וואקסען ווערען אין פוישער ווינד.
ף זינען שוואכען פיסען ווייטער בע-